

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt,

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-10-25 Nr. (8.1-10)3-1507

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 13¹, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – EĮ projektas), Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo, 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projektą (toliau – AIEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881, 3, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

EĮ projektas parengtas siekiant šių tikslų:

- sukurti bandomąją energetikos inovacijų aplinką;
- įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas, kuriomis pakeistos ribos, kada pastatuose turi būti atliekamas šildymo sistemų ir kombinuotųjų šildymo ir vėdinimo sistemų bei oro kondicionavimo sistemų ir kombinuotųjų oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų tikrinimas.

EEĮ projektas parengtas siekiant šių tikslų:

- ~~įtvirtinti galimybę elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams parduoti elektros energiją galutiniams vartotojams pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis;~~
- nustatyti sąlygas dėl informacijos energijos vartotojams teikimo;
- įtvirtinti galimybę Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba) atlikti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) teikėjų ir VIAP lėšų gavėjų priežiūrą ir kontrolę;
- įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo rekomendacijas dėl leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus pratęsimo, kai atlikti suplanuotus darbus vėluojama dėl valstybės, trečiųjų asmenų veiksmų ar nenugalimos jėgos aplinkybių;
- reglamentuoti leidimų keitimo tvarką keičiant elektrinės vietą;
- patikslinti atvejus, kada privaloma pasirašyti elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolą;
- suderinti skirtinguose teisės aktuose reglamentuotas nuostatas dėl vėjo elektrinių statybos vietų teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, taikomi apribojimai;
- suderinti skirtinguose teisės aktuose reglamentuotas nuostatas dėl elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių priėmimo ir persiuntimo tinklais, prioriteto tvarka;

- reglamentuoti laikino elektros energijos tiekimo persiuntimo nutraukimo ir apribojimo sąlygas gamintojams.

AIEI projektas parengtas siekiant šių tikslų:

- įgyvendinti dalį 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (toliau – Direktyva) nuostatų, susijusių su pasikeitusiais terminais ir apibrėžimais; sąlygomis dėl informacijos apie paramos įsisavinimą viešinimo; sąlygomis, taikomomis susitarimui su kita valstybe nare, siekiančia dalyvauti aukcione; paramos skyrimo ilgalaikiu grafiku; statistinių perdavimų tarp valstybių narių tvarka; sąlygomis dėl valstybių narių bendrų projektų ir jų rezultatų; sąlygomis dėl valstybių narių ir trečiųjų valstybių bendrų projektų ir jų rezultatų; bendra paramos schema; informavimo ir mokymo įpareigojimais; kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir naudojimo tvarka; atsinaujinančių išteklių energijos bendrųjų veiklos sąlygomis; biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio sumažėjimo kriterijais; biodegalų, skystųjų bioproduktų ar žaliavų biodegalų, skystųjų bioproduktų gamybai atitikties tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams sertifikavimo tvarka;

- patikslinti sąvoką „elektrinė“ ir nustatyti, kad saulės šviesos energijos elektrinėje gaminantiems vartotojams priklausantys energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginiai (saulės šviesos energijos moduliai) yra kilnojamieji daiktai;

- patikslinti instituciją, atsakingą už kitoms valstybėms narėms, esant tarpvalstybiniam susitarimui, aukcione planuojamo paskirstyti elektros energijos gamybos kiekio apimčių nustatymą;

- reglamentuoti sąlygas dėl elektrinės galios didinimo nepasibaigus skatinimo laikotarpiui;

- nustatyti aiškią atsakomybę už perdavimo tinklų plėtrą, kuri bus reikalinga elektrinėms, numatomoms įrengti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyse;

- nustatyti skatinimo priemonių taikymo laikotarpį bandomiesiems vėjo elektrinių projektams;

- užtikrinti teisinio reguliavimo, susijusio su leidimų plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo terminų pratęsimo tvarka ir sąlygomis esant valstybės, trečiųjų asmenų veiksams ar nenugalimos jėgos aplinkybėms, atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui;

- suderinti skirtinguose teisės aktuose reglamentuotas nuostatas dėl elektrinės prijungimo prie elektros tinklų sąnaudų padengimo.

Priėmus Įstatymų projektus, bus:

- iš dalies įgyvendintos Direktyvos nuostatos, susijusios su paramos schemomis iš atsinaujinančių išteklių gaminamai energijai, finansiniu paramos stabilumu, informavimu ir mokymu, atsinaujinančių išteklių energijos bendrijomis, biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio mažėjimo kriterijais;

- visiškai įgyvendintos Direktyvos nuostatos, susijusios su paramos schemų, taikomų atsinaujinančių išteklių gaminamai energijai, atvėrimu, statistiniais perdavimais tarp valstybių narių, valstybių narių bendrais projektais ir jų rezultatais, valstybių narių ir trečiųjų valstybių bendrais projektais ir jų rezultatais, bendromis paramos schemomis;

- aiškiai reglamentuota biodegalų, skystųjų bioproduktų ar žaliavų biodegalų, skystųjų bioproduktų gamybai atitikties tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams sertifikavimo tvarka;

- užtikrintas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo įgyvendinimas, t. y. užtikrinta, kad pratęsiant leidimą plėtrai būtų atsižvelgiama į tai, kiek trunka nuo asmens valios nepriklausančios aplinkybės, trukdančios jam įgyvendinti įgytą teisę plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus;

- užtikrintas teisėtas pagrindas Tarybai priimti sprendimą dėl pažeidimų, teikiant VIAP ar gaunant VIAP lėšas, pašalinimo, taip pat dėl teisės aktų reikalavimų neatitinkančių fiksuotų tarifų taikymo;

- palengvintas ir skatinamas inovacijų diegimas energetikos sektoriuje, taip pat nustatyti energetikos veiklos reguliavimo trūkumai, kuriuos bus siekiama pašalinti arba sumažinti;

- palengvintos nutolusių energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių (saulės šviesos energijos modulių) įsigijimo procedūros gaminantiems vartotojams, nes nereikės saulės šviesos energijos elektrinės dalies įsigijimo notarinio patvirtinimo;

- iš dalies įgyvendinta 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos (ES) 2018/844, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo ir Direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (toliau - Direktyva (ES) 2018/844) ir rekomendacijos dėl šildymo sistemų ir kombinuotųjų šildymo ir vėdinimo sistemų bei oro kondicionavimo sistemų ir kombinuotųjų oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų tikrinimo, t. y. sumažinta tikrinamų objektų apimtis, kuri leis sumažinti administracinę naštą pastatų savininkams;

- įgyvendinta 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių (toliau - Direktyva 2009/72/EB) nuostata dėl informacijos energijos vartotojams teikimo, kas užtikrins vartotojų informuotumą apie energijos tiekėjo tiekiamos energijos kilmę;

- aiškiai reglamentuotos laikino elektros energijos tiekimo persiuntimo nutraukimo ir apribojimo sąlygos gamintojams, kas leis užtikrinti optimalią elektros energijos persiuntimo nutraukimo ir apribojimo trukmę.

Įstatymų projektų įgyvendinimas papildomų lėšų nepareikalaus.

Įstatymo projektas įgyvendina Direktyvos, Direktyvos (ES) 2018/844 ir Direktyvos 2009/72/EB nuostatas ir yra notifikuojamas Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektai atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įstatymų projektai 2019 m. rugsėjo 25 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Į daugumą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. spalio 11 d. išvadoje Nr. NV-2846 pateiktas pastabų ir pasiūlymų buvo atsižvelgta. 2019 m. spalio 22 d. įvyko pasitarimas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe dėl teiktų pastabų ir pasiūlymų. Pastabos, į kurias nebuvo atsižvelgta, arba atsižvelgta iš dalies, pateiktos derinimo pažymoje.

Įstatymo projektas ir jo lydimieji dokumentai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Klimato kaitos valdymo grupės (vadovė Dvilė Zdanavičienė, tel. (8 5) 203 4667, papild. 1, el. p. dovile.zdanaviciene@enmin.lt) vyr. specialistė Jevgenija Jankevič (dėl tvarumo kriterijų, leidimų pratęsimo, tinklų plėtros elektrinėms jūrinėje teritorijoje), tel. (8 5) 203 4667, papild. 6, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt, vyr. specialistė Vilija Tomkė (dėl kilmės garantijų), tel. (8 5) 203 4667, papild. 5, el. p. vilija.tomke@enmin.lt, patarėja Lina Sveklaite (dėl atsinaujinančių išteklių energijos bendrųjų, laikino elektros energijos tiekimo persiuntimo nutraukimo ir apribojimo), tel. (8 5) 203 4667, papild. 2, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt) ir Inovacijų ir tarptautiškumo skatinimo grupės vadovas Daumantas Kerežis

(dėl bandomosios energetikos inovacijų aplinkos), tel. (8 5) 203 4677, papild. 1, el. p. daumantas.kerezis@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 13¹, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo, 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas, 3 lapai.
3. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 13¹, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
4. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projektas, 7 lapai.
5. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 7 lapai.
6. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita (Elektros energetikos įstatymo projektui), 2 lapai.
7. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo, 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projektas, 26 lapai.
8. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo, 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 29 lapai.
9. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita (Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektui), 2 lapai.
10. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo, 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projektu derinimo pažyma, 7 lapai.
11. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 13¹, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 3, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹ straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projektų aiškinamasis raštas, 17 lapų.

12. Direktyvos (ES) 2018/2001 ir nacionalinių teisės aktų atitikties lentelė, 115 lapų.
13. Direktyvos 2018/844 ir nacionalinių teisės aktų supaprastinta atitikties lentelė, 2 lapai.
14. Direktyvos 2009/72/EB ir nacionalinių teisės aktų supaprastinta atitikties lentelė, 1 lapas;
15. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 3, 8, 19, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai;
16. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo, Įstatymo 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 4 lapai;
17. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo, Įstatymo 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 8 lapai.

Finansų ministras,
pavaduojantis energetikos ministrą

Vilius Šapoka